

Sygn. akt I C 437/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Raciborzu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Korzonek

Protokolant: st. sekr. sądowy Helena Chrubasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2015 roku w Raciborzu

sprawy z powództwa: Z. P. (1)

przeciwko: Zakładowi (...) w W.

o zapłatę

1. oddala powództwa,
2. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu,
3. ustala, iż nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 437/14

UZASADNIENIE

Pozwem przeciwko pozwanemu Zakładowi (...) w W. (dalej: (...)) złożonym 18 kwietnia 2014 roku, sprecyzowanym pismem z dnia 14 maja 2014 roku, powód Z. P. (2) wniósł o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2.000 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty za niezgodne z prawem działania pozwanego, ewentualnie – w razie uznania przez Sąd powyższego roszczenia za nieuzasadnione – zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2.000 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty przy uwzględnieniu względów słuszności;
2. ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za wynik ewentualnych dalszych konsekwencji zdrowotnych, zarówno w sferze psychicznej, jak i fizycznej powoda, będących następstwem działań pozwanego
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
4. zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Uzasadniając powództwo powód wskazał, że w dniu 29 lutego 2000 roku złożył wymagany przez (...) dokument – wyrejestrowanie z ubezpieczeń z kodem przyczyny wyrejestrowania nr (...), uzyskując w lutym 2000 roku informację – w (...), że do wyrejestrowania się z ubezpieczeń wystarczającym dokumentem jest wniosek – informacja do Urzędu

Skarbowego o zawieszeniu działalności oraz złożenie do (...) formularza (...) (wyrejestrowanie płatnika składek). Pismo takie powód złożył w Urzędzie Skarbowym i w (...) Oddział w R. Inspektorat w R.. Zgodnie z pismem Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. z dnia 18 października 2010 roku działalność gospodarcza powoda została zawieszona od dnia 29 lutego 2000 roku

W okresie 4-12 października 2010 roku (...) przeprowadził u powoda kontrolę, a w dniu 14 grudnia 2010 roku wydał decyzję, w której stwierdził, że powód Z. P. (1) podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie wskazanym w pkt 1 decyzji, przypisując powodowi składki ubezpieczeniowe na łączną kwotę 80.315,51 zł plus odsetki.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zmienił decyzję (...) stwierdzając, że Z. P. (1) nie podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 29 lutego 2000 roku. Wyrokiem z dnia 23 lutego 2012 roku Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie o sygn. akt III AUa 1678/11 oddalił apelację (...). Przez cały okres postępowania, tj. od października 2010 roku (wszczęcie kontroli) do dnia 23 lutego 2012 roku powód znajdował się w stanie silnego stresu, wywołanego ewentualną koniecznością zapłaty kwoty naliczonej przez (...) ponadto czuł się bezwolny, „zaszczuty”, przestał odczuwać radość, pojawiły się myśli samobójcze.

Od 15 października 2010 roku powód podjął leczenie w przychodni psychiatrycznej w R. z rozpoznaniem zaburzeń depresyjnych głównie reaktywnego pochodzenia. Z uwagi na brak poprawy skierowano go do leczenia szpitalnego – w okresie 11-28 stycznia 2011 roku był hospitalizowany z rozpoznaniem depresji w szpitalu psychiatrycznym w B.. Powód popadł w ciężką depresję, które skutki nadal odczuwa. Po raz drugi hospitalizowany został w szpitalu w G. w dniach 16 stycznia-18 lutego 2012 roku. Obecnie korzysta z pomocy psychiatry. Z zaświadczenia lekarskiego z dnia 24 stycznia 2014 roku wynika, że powód ma znacznie ograniczoną zdolność do pracy w związku z dużym uszczerbkiem jego zdrowia.

W ocenie powoda pogorszenie stanu zdrowia jest związane skutkowo z podjęciem działań kontrolnych, a następnie wydaniem decyzji przez (...). Istnieje zbieżność czasowa pomiędzy ujawnieniem się choroby powoda, a przedmiotowymi problemami.

Powód wskazał, iż dochodzi roszczenia w oparciu o art. 417 k.c., a z ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia przez Sąd powyższego, podniósł, że w niniejszym przypadku zachodzi sytuacja szczególna, uzasadniająca przyznanie zadośćuczynienia na mocy art. 417² k.c.

W dniu 11 lutego 2014 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty dochodzonej kwoty. Pismem z dnia 12 marca 2014 roku pozwany uznał, iż swoim działaniem nie naruszył dóbr osobistych powoda i nie uwzględnia jakichkolwiek roszczeń z tego tytułu.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając odpowiedź na pozew pozwany podniósł, iż powód opierając swoje roszczenie o art. 417 k.c. winien wykazać bezprawność działania pozwanego, szkodę oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy bezprawnym działaniem pozwanego a szkodą – czego nie uczynił. Podkreślił, że (...) jest nie tylko uprawniony, ale i ustawowo zobowiązany, na mocy art. 68 i 86 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 1998 nr 137 poz. 887 z późn. zm.).

W ocenie pozwanego, pomimo złożenia przez powoda w (...) oświadczenia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, nie dokonał on stosownego jej wyrejestrowania z ewidencji działalności gospodarczej w Urzędzie Miasta, a ponadto (...) posiadał pismo Urzędu Skarbowego w R. z 6 lipca 2010 roku, z którego wynikało, że powód nie zawieszał działalności gospodarczej i nie zgłaszał jej likwidacji, a dodatkowo Dyrektor NFZ decyzją z 24 października 2005 roku objął powoda ubezpieczeniem zdrowotnym, a powód pomimo powyższego nie dokonał zgłoszenia do

ubezpieczenia zdrowotnego i nie złożył odpowiednich dokumentów rozliczeniowych – w tej sytuacji wszczęcie i przeprowadzenie kontroli było konieczne i uzasadnione. Powód nie wniósł zastrzeżeń do protokołu kontroli. Decyzja (...) z dnia 14 grudnia 2010 roku została wydana zgodnie z przepisami prawa proceduralnego i materialnego. Od tej decyzji powód odwołał się do sądu powszechnego, który po dokonaniu własnej oceny dowodów i własnych ustaleń faktycznych, zmienił decyzję (...). Jednakowoż fakt zmiany powyższej decyzji nie oznacza, iż stanowisko pozwanego pozbawione było oparcia w przepisach prawa. Co więcej, fakt iż powód skorzystał ze środka odwoławczego i uzyskał korzystne dla siebie orzeczenie sądu oznacza, że w pełni zrealizował przysługujące mu prawa strony w postępowaniu, a zatem o bezprawnym działaniu nie może być mowy.

W dalszej części uzasadnienia pozwany podkreślił, iż powód nie wykazał ani szkody ani krzywdy, a pomiędzy chorobą powoda a działaniami pozwanego brak jest obiektywnego powiązania.

W replice na odpowiedź na pozew powód Z. P. (1) wskazał, iż w jego ocenie istnieją obiektywne powiązania między chorobą powoda a działaniami pozwanego, albowiem czynności kontrolne przeprowadzono w dniach: 8, 12, 13 i 19 października 2010 roku i już pierwszego dnia kontroli powód został ustnie poinformowany przez pracownika (...) o kwocie zaległości, jaką będzie musiał uiścić na rzecz (...). Intensywność kontroli wraz z wysokością zaległości spowodowała, że powód załamał się psychicznie i 15 października 2010 roku udał się do lekarza psychiatry. Z zaświadczenia lekarskiego z dnia 21 maja 2012 roku wynika, iż „pacjent załamał się psychicznie, kiedy został pomówiony o rzekome zaległości w uiszczaniu składek (...)”. Powód podkreślił, iż przed rokiem 2010 nie leczył się psychiatrycznie.

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2014 roku powód został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. P. (1) prowadził działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) w zakresie usług remontowo-budowlanych, od dnia 25 stycznia 1999 roku, na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. W zakresie prowadzonej działalności gospodarczej wykonywał: wykańczanie wnętrz, malowanie, tapetowanie, wygładzanie ścian, remonty lokali mieszkalnych.

Dowód:

- protokół kontroli (...) k. 78-80;
- protokół przesłuchania powoda Z. P. (1), k. 82;
- decyzja Dyrektora NFZ k. 77;

W lutym 2000 roku Z. P. (1) chciał zawiesić działalność gospodarczą, nie miał zawodu, dlatego nie podjął decyzji o likwidacji działalności gospodarczej, gdyż planował wznowić ją w okresie lepszej koniunktury. W dniu 25 lutego 2000 roku Z. P. (1) złożył w Urzędzie Skarbowym informację o zawieszeniu działalności gospodarczej, natomiast w dniu 29 lutego 2000 roku Z. P. (1) dokonał w (...) na druku (...) wyrejestrowania płatnika składek z ubezpieczeń społecznego i zdrowotnego z kodem przyczyny wyrejestrowania nr (...) oraz złożył druk (...) z kodem przyczyny wyrejestrowania (...). Z. P. (1) nie dokonał wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej i składał w Urzędzie Skarbowy roczne zeznania podatkowe (...). Od dnia 29 lutego 2000 roku Z. P. (1) zaprzestał faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej, sporadycznie znajomym i rodzinie pomagał lub doradzał w zakresie drobnych remontów i napraw, ponadto poświęcał czas na doksztalcanie, próbował nawiązywać kontakty z różnymi firmami remontowo-budowlanymi, nie wystawiał faktur ani rachunków. Od momentu zaprzestania działalności gospodarczej Z. P. (1) nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz nie składał dokumentów rozliczeniowych do (...).

Dowody:

- formularz (...) k. 27;

- protokół kontroli k. 78-80;
- zeznania powoda Z. P. (1) k. 114-115;
- protokół przesłuchania Z. P. (1), k. 82
- decyzja Dyrektora NFZ k. 77;

Decyzją Dyrektora (...) w K. z dnia 24 października 2005 roku Z. P. (1) został objęty obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej w okresie od 25 stycznia 1999 roku do dnia wydania decyzji.

Dowód:

- decyzja Dyrektora NFZ k. 77;

Pismem z dnia 6 lipca 2010 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w R. poinformował (...), iż Z. P. (1) figuruje w ewidencji tut. Urzędu Skarbowego jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, a ponadto że nie zawieszał działalności gospodarczej ani nie zgłosił jej likwidacji. Naczelnik Urzędu Skarbowego w R. poinformował, że Z. P. (1) rozliczał się w Urzędzie Skarbowym składając w latach 1999-2009 zeznania roczne (...).

Dowód:

- pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. k. 76;

Pismem z dnia 18 października 2010 Naczelnik Urzędu Skarbowego w R. roku poinformował Z. P. (1), że prowadzona przez niego działalność gospodarcza została zawieszona od dnia 29 lutego 2000 roku.

Dowód:

- pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. k. 26;

W dniach 8,12,13 i 19 października 2010 roku inspektor kontroli (...) P. W. przeprowadził u Z. P. (1) kontrolę, której zakres obejmował:

- zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego ubezpieczonego Z. P. (1);
- wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych;
- prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania, składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek do których pobierania zobowiązany jest (...).

Kontrola odbyła się w miejscu zamieszkania Z. P. (1) i jego rodziny – K. P. i J. W. (1) (wtedy: P.). W dniu 8.10.2010 roku P. W. poinformował Z. P. (1) o zamiarze przeprowadzenia kontroli i w tym dniu ją rozpoczął. Z. P. (1) przedłożył inspektorowi kontroli wymagane dokumenty, co odbywało się w kuchni. Z. P. (1) nie przedłożył dokumentów rozliczeniowych i przyznał, że nie wykreślił działalności gospodarczej, ponieważ jest gotowy do jej podjęcia, P. W. udał się po informacje do Urzędu Skarbowego. W tym dniu kontroli w mieszkaniu była obecna córka powoda J. P.. Następnie w dniu 12.10.2013 roku P. W. przesłuchał Z. P. (1) w jego mieszkaniu, kiedy to była obecna również córka powoda J. P.. Następnie P. W. udał się do (...) wydrukować protokół przesłuchania i wrócił z nim do podpisu do mieszkania Z. P. (1). W trakcie kontroli w mieszkaniu pojawiła się żona Z. P.. Podczas kontroli Z. P. (1) był cały czas obecny w pomieszczeniu, gdzie przebywał P. W., nie rozpląkał się i nie był roztrzęsiony. Po podpisaniu protokołu przesłuchania P. W. powiedział Z. P. (1), że po sporządzeniu protokołu z kontroli w okresie do 30 dni wymagane jest, aby płatnik złożył dokumenty korygujące, P. W. nie podał Z. P. (1) kwoty zaległości, gdyż nie była ona obliczona na tym etapie. W dniu 12.10.2010 roku Z. P. (1) zapytał, czy protokół kontroli może odebrać jego córka. Pozostałe czynności

kontrolne P. W. wykonywał w oddziale (...), gdzie przygotowywał załączniki i protokół. Podczas kontroli w mieszkaniu w dniach 8 i 12 października P. W. nie rozmawiał z córką i żoną Z. P. (1), jedynie otrzymywał od jego córki kserokopie dokumentów, w trakcie tych kontroli Z. P. (1) był opanowany. W trakcie kontroli w dniu 12 października 2010 roku Z. P. (1) ustanowił J. W. (1) pełnomocnikiem.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej Z. P. (1) nie podejmował żadnego zatrudnienia oraz nie zgłaszał się do urzędu pracy. W okresie od 1 marca 2000 roku do 30 września 2010 roku jako osoba prowadząca działalność gospodarczą do chwili sporządzenia protokołu kontroli nie dokonał wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej w Urzędzie Miasta, ani jej likwidacji w Urzędzie Skarbowym, figurując nadal jako osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz nie naliczył składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe, zdrowotne i Fundusz Pracy, nadto nie składał deklaracji rozliczeniowych(...) za powyższy okres. Różnica w naliczeniu składek wyniosła:

- na dobro Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 57 080,60 zł;

- na dobro Funduszu Ubezpieczeń Zdrowotnych – 19 327,81 zł;

- na dobro Funduszu Pracy – 4401,27 zł.

Z. P. (1) nie wniósł do protokołu kontroli zastrzeżeń.

Dowód:

- protokół kontroli k. 78-80;

- protokół przesłuchania k. 82;

- pełnomocnictwo z dnia 12 października 2010 roku k. 81;

- zeznania świadka P. W. k. 113-114;

- częściowo zeznania powoda Z. P. (1), k. 114-115

Decyzją z dnia 14 grudnia 2010 roku(...) stwierdził, że Z. P. (1) podlega z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w następujących okresach:

- ubezpieczeniu emerytalnemu od dnia 25 stycznia 1999 roku;

- ubezpieczeniu rentowemu od dnia 25 stycznia 1999 roku;

- ubezpieczeniu wypadkowemu od dnia 25 stycznia 1999 roku;

- ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 25 stycznia 1999 roku do 31 stycznia 1999 roku, od 1 kwietnia 1999 roku do 31 maja 1999 roku, od 1 września 1999 roku do 30 listopada 1999 roku od 1 stycznia 2000 roku do 28 lutego 2000 roku;

i przypisał Z. P. (1) składki na ubezpieczenia społeczne (ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) od listopada 2000 roku do września 2010 roku łącznie na kwotę 56.697,06 wraz z odsetkami, nadto przypisał wyżej wymienionemu składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2000 roku do września 2010 roku w kwocie 19.243,67 wraz z odsetkami oraz przypisał składki na Fundusz Pracy za okres od listopada 2000 roku do września 2010 roku w kwocie 4374,78 zł wraz z odsetkami.

Dowód:

- decyzja (...) z dnia 14 grudnia 2010 roku k. 18-24;

Od 15 października 2010 roku Z. P. (1) podjął leczenie psychiatryczne w przychodni w R. z rozpoznaniem zaburzeń depresyjnych. Przed kontrolą (...) jego stan psychiczny był dobry. Z. P. (1) miał koszmary senne, cierpiał na bezsenność, miał myśli samobójcze, rozpoczął przyjmowanie leków psychotropowych i nasennych. Z uwagi na brak poprawy, w dniach 11-28 stycznia 2011 roku został przyjęty na leczenie stacjonarne w szpitalu psychiatrycznym w B., gdzie jego stan uległ nieznacznej poprawie. Wypisany został na własne żądanie. Następnie przebywał na leczeniu w dniach od 16 stycznia 2012 roku do 8 lutego 2012 roku w Wojewódzkim Ośrodku (...) w G. z rozpoznaniem zaburzeń depresyjnych - epizod łagodny. Z zaświadczeń lekarskich wynika, iż leczony był z powodu zaburzeń depresyjnych głównie reaktywnego pochodzenia, objawy depresji uniemożliwiały mu podjęcie pracy zarobkowej, w maju 2012 roku stopień zaburzeń depresyjnych był znaczny, w styczniu 2013 roku zaburzenia depresyjne zostały scharakteryzowane jako „przewlekłe”. Od zawieszenia działalności gospodarczej Z. P. (1) prowadził dom i opiekował się rodzicami żony, którzy nie mogli funkcjonować bez pomocy osób trzecich. W tym okresie teściowa Z. P. (1) przebywała na emeryturze i również opiekowała się sparaliżowanym mężem. Z. P. (1) pomagał jej przy kąpieli lub dowoził do lekarza. Następnie Z. P. (1) woził teściową na chemioterapię i do lekarzy. Z. P. (1) zajmował się też swoimi rodzicami. Z. P. (1) nie odpowiadał takiemu stanowi rzeczy, chciał on inaczej ułożyć sobie życie, też chciał wyjść z domu, jednakże przed wydaniem decyzji przez (...) nie miał problemów natury psychologicznej i nie miał depresji. Z. P. (1) w dniu 13 marca 2014 roku otrzymał ofertę pracy w charakterze malarza-gipsiarza, lecz nie podjął pracy z uwagi na niespełnienie oczekiwanych wymagań. Do chwili obecnej Z. P. (1) leczy się farmakologicznie i korzysta z pomocy psychiatrycznej – średnio raz, dwa razy w miesiącu. Odczuwa lęk przed wizytami w instytucjach państwowych, boi się otwierać korespondencję sądową. Przed wydaniem decyzji przez (...) Z. P. (1) był zarejestrowany jako bezrobotny w urzędzie pracy i nie pracował, pracowała jedynie żona K. P. na pełny etat, Z. P. (1) mieszkał z córką i teściową, która pomagała w utrzymaniu z osiągniętej przez siebie emerytury. Z. P. (1) otrzymał umiarkowany stopień inwalidztwa z powodu choroby kręgosłupa i problemów neurologicznych. Obecnie pracuje od 5 miesięcy jako kierowca na umowę o pracę na zastępstwo, zarabia 1.280 zł netto. Gospodarstwo domowe prowadzi wspólnie z żoną K. P., która osiąga dochód w wysokości około 800 zł netto, czynsz za mieszkanie wynosi 650 złotych, pozostałymi wydatkami zajmuje się jego żona. Z. P. (1) poszukuje pracy i czasami chodzi do mamy na obiady, lecz nie otrzymuje od mamy pomocy finansowej.

Dowód:

- dokumentacja lekarska powoda Z. P. (1) k. 28-30;
- zaświadczenia lekarskie z dnia 27 kwietnia 2011 roku, 21 maja 2012 roku, 4 stycznia 2013 roku i 24 stycznia 2014 roku k. 29 i k. 31-33;
- skierowanie do pracy k. 31
- zeznania powoda Z. P. (1) k. 114-115 i 127-128;
- zeznania świadka K. P. k. 99-100;
- zeznania świadka J. W. (1) k. 101-103;
- protokół przesłuchania Z. P. (1) i K. P., akta Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku, sygn. IX U 376/11, k. 21-22 verte;

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 lutego 2012 roku, sygn. akt III AUa 1678/11 oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 18 maja 2011 roku, sygn. akt IX U 376/11 zmieniającego decyzję (...) z dnia 14 grudnia 2010 roku w ten sposób, że stwierdzał, iż Z. P. (1) nie podlega z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od dnia 29 lutego 2000 roku, a w pozostałym zakresie oddalał odwołanie.

Dowód:

- wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 lutego 2012 roku, sygn. akt III AUa 1678/1, akta Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku, sygn. IX U 376/11, k. 48;

W dniu 11 lutego 2014 roku Z. P. (1), za pośrednictwem swojego pełnomocnika, wystosował do (...) wezwanie do zapłaty opiewające na kwotę 62 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i odszkodowania za wydatki związane z wywołaniem rozstroju zdrowia .

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 11 lutego 2014 roku k. 52-53;

W odpowiedzi na powyższe pismo (...) w dniu 12 marca 2014 roku poinformował Z. P. (1), że jego żądanie jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych nie może zostać uwzględnione.

Dowód:

- pismo (...) z dnia 12 marca 2014 roku k. 25;

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wiarygodnych dokumentów nie budzących wątpliwości Sądu co do formy oraz treści, częściowo zeznań powoda Z. P. (1) oraz zeznań świadka P. W..

Sąd obdarzył zeznania świadka P. W. walorem wiarygodności w całej rozciągłości. Treść jego zeznań koresponduje w pełni z materiałem dowodowym w postaci dokumentów, w tym z protokołem sporządzonym na okoliczność podejmowanych z udziałem powoda czynności oraz w przeważającej części z zeznaniami powoda Z. P. (1).

Sąd dał wiarę zeznaniom Z. P. (1) w części dotyczącej przebiegu leczenia albowiem korespondują one z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji medycznej.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków K. P. i J. W. (1) w zakresie zachowania P. W. w trakcie kontroli oraz opisu przebiegu kontroli albowiem ich zeznania są niespójne, nie korespondują z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji kontrolnej protokołu przesłuchania, protokołu kontroli i zeznań świadka P. W. i zeznań powoda Z. W., nadto jako osoby bliskie powodowi są one bezpośrednio zainteresowane wynikiem postępowania. Sąd nie dał wiary zeznaniom tych świadków w zakresie w jakim zeznały, że powód był przez P. W. przymuszony do podpisania dokumentów, które nie zostały mu odczytane, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wykazał bowiem, że powód miał możliwość przedkładania dokumentów, odniesienia się do protokołu przesłuchania, a do odbioru protokołu kontroli dobrowolnie wybrał na pełnomocnika córkę J. W. (1). Co należy podkreślić, sam powód zeznał, że co do zasady przebieg postępowania kontrolnego wyglądał tak, jak zeznał świadek P. W.. Wersja zdarzeń przedstawiana przez świadków-córkę i żonę powoda jest bardzo subiektywna i nie potwierdzona żadnym innym dowodem przedstawionym w sprawie. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka J. W. (1) w zakresie w jakim opisywała ona podpisywanie protokołu kontroli, nie uznał za wiarygodne twierdzeń, że P. W. ją pospieszał i nie pouczył ją o prawie wniesienia zastrzeżeń. Jest to zupełnie niewiarygodne, świadek zeznała, że nie przeczytała dokumentów przed podpisaniem, a więc na własne ryzyko nie wniosła zastrzeżeń do dokumentu, z którego treścią się nie zapoznała. Świadek P. W. zaprzeczył, aby tego dnia się spieszył, czy też wyjeżdżał do R., zeznał, że tego dnia pracował w R.. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków K. P. i J. W. (1) jedynie w zakresie, w jakim zeznały one czym zajmował się powód po zawieszeniu działalności gospodarczej, a także jego sytuacji osobistej i materialnej, przy czym K. P. i J. W. (1) odmiennie niż powód oceniały jego sytuację życiową, gdyż zeznały, że powodowi odpowiadała sytuacja, kiedy zajmował się rodzicami i domem, podczas gdy powód zeznał, że taki stan rzeczy mu nie odpowiadał i że chciał inaczej ułożyć sobie życie, prowadzić działalność gospodarczą wspólnie z zięciem.

Powód zeznał, że opis przebiegu postępowania kontrolnego różnił się w stosunku do zeznań świadka P. W. w tym, iż powód powtarzał, że jego działalność jest zawieszona, jednakże w istocie świadek P. W. zeznał, że powód przekazał mu taką informację, więc sprzeczność nie zachodzi. Ponadto powód zeznał, że P. W. przyszedł do niego z wycinkiem

z gazety o sprawie podobnej do sprawy powoda. Okoliczność ta nie została potwierdzona przez świadka P. W., jednakże okoliczność, czy świadek P. W. pokazywał powodowi artykuł w gazecie, nie ma istotnego znaczenia dla oceny prawidłowości przeprowadzonej kontroli. Powód Z. P. (1) nie potwierdził w swoich zeznaniach wersji przedstawionej przez świadków K. P. i J. W. (2), iż P. W. miał grozić powodowi eksmisją mieszkania, Z. P. (1) nie potwierdził też, że rozplakał się przy P. W., zeznał, że nie wychodził z pomieszczenia, a także nie potwierdził, że był roztrzęsiony i że nie można było z nim nawiązać kontaktu, przeciwnie- powód zeznał, że był zestresowany, jednakże opanowany. Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda i świadków K. P. i J. W. (1) w zakresie w jakim zeznali, że P. W. podał powodowi kwotę zadłużenia na 150.000 złotych podczas przeprowadzania kontroli. Świadek P. W. stanowczo zaprzeczył, aby w dniu, w którym pojawił się u powoda podczas pierwszego dnia kontroli miał wymieniać kwotę zaległości, czy też straszyć powoda eksmisją. Jest to logiczne i wiarygodne w świetle zasad doświadczenia życiowego, ponieważ świadek nie znając jeszcze okresu niepłacenia przez powoda składek, bez znajomości dokumentów i ich analizy nie mógł operować konkretnymi kwotami. Sąd uznał, że w pozostałym zakresie zeznania powoda są wiarygodne.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry na okoliczność jaki jest obecny stan zdrowia powoda, czy i w jakim stopniu obecny stan zdrowia powoda oraz podjęcie leczenia przez powoda od dnia 15 października 2010 roku pozostaje w normalnym związku przyczynowym z postępowaniem prowadzonym przez pozwanego, czy konieczne jest dalsze leczenie powoda, czy w przyszłości mogą powstać u powoda dalsze negatywne następstwa psychiczne i psychosomatyczne będące wynikiem działania pozwanego, których zakresu obecnie nie można ustalić i uwzględnić przy ustaleniu należnego powodowi świadczenia, gdyż okoliczność ta dotyczyła dalszej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, a jego przeprowadzenie- w sytuacji nie wykazania pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego-było zbędne, o czym poniżej szczegółowo w rozważaniach prawnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności zbadał zasadność sformułowanego roszczenia pod kątem przesłanek deliktowej odpowiedzialności (...)uregulowanej w art. 417 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Odnosząc się zaś do alternatywnie zgłoszonego żądania powoda opartego na zasadzie słuszności, koniecznym była ocena przesłanek wynikających z treści art. 417² k.c., który stanowi, że jeżeli przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie, poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

Odpowiedzialność osób prawnych wykonujących władzę publiczną, skonstruowana w przepisie art. 417 k.c. odpowiada podstawowej konstrukcji deliktowej, która wymaga kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek: bezprawności działania, zaistnienia szkody oraz normalnego związku przyczynowego między bezprawnym działaniem a szkodą. Ponadto przepis art. 417 k.c. znajduje zastosowanie, o ile szkoda wyrządzona została „przy wykonywaniu władzy publicznej”, co oznacza, że przepis ten dotyczy wyłącznie skutków funkcjonowania państwa i jednostek samorządu terytorialnego w sferze określanej mianem imperium, a więc działań lub zaniechań polegających na wykonywaniu funkcji władczych, realizacji zadań władzy publicznej. Przyjmuje się, że przesłankę bezprawności ujętą w omawianym przepisie należy ujmować ściśle, jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej – z wyłączeniem norm moralnych, obyczajowych, zasad współżycia społecznego. Chodzi tu więc o niezgodność z konstytucyjnie rozumianymi źródłami prawa, czyli Konstytucją, ustawami, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, rozporządzeniami oraz prawem stanowionym przez Unię Europejską. Po to, żeby można było dochodzić odszkodowania, musi być spełniona podstawowa przesłanka – musi istnieć szkoda. Taka sama przesłanka musi być spełniona przy dochodzeniu odszkodowania od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej (wyrok SN z dnia 27 sierpnia 2008 r., II CSK 132/2008, niepubl.). Przesłanką

odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 417 k.c. jest więc szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., czyli obejmująca straty oraz utracone korzyści, które poszkodowany mógł osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono; może być też zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę w przypadkach wskazanych w art. 445 i 448 k.c. Niezbędny jest również wykazanie normalnego związku między bezprawnością a szkodą. Z kolei pojęcie związku przyczynowego winno być oceniane na ogólnych zasadach wynikających z art. 361 § 1 k.c., wobec czego Skarb Państwa i inne osoby prawne ponoszą odpowiedzialność za normalne następstwa niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej.

W pierwszej kolejności Sąd uznał, decyzja (...) z dnia 14.12.2010 roku została wydana „przy wykonywaniu władzy publicznej”, co nie było kwestionowane przez pozwanego.

Na kanwie niniejszej sprawy niezgodnego z prawem działania pozwanego upatrywał powód w tym, iż decyzja o wymiarze składek z dnia 14 grudnia 2010 roku została wydana po bezpodstawnym przyjęciu, że powód nadal prowadził działalność gospodarczą i jej nie zlikwidował, a ponadto w tym, że w trakcie postępowania kontrolnego nie zostały przesłuchane osoby najbliższe powoda, że powód nie został pouczony o możliwości wniesienia zastrzeżeń do protokołu, a ponadto że pozwany nie uwzględnił wszystkich dowodów i wyjaśnień. Okoliczności te nie zostały jednak wykazane. Niezgodność z prawem powodująca odpowiedzialność odszkodowawczą musi polegać na oczywistej i rażącej obrazie prawa, niebudzącej żadnych wątpliwości i winna ona mieć charakter kwalifikowany i elementarny (por. wyrok SN z dnia 2 lipca 2009 r., V CNP 9/09, LEX nr 577858; wyrok SN z dnia 13 maja 2009 r., IV CNP 122/08, LEX nr 577855; wyrok SN z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, M. Spół. 2009, nr 5, s. 30). Podkreśla się również, że niezgodność musi być widoczna bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, a naruszony przepis musi być jasny i precyzyjny w swej treści, albowiem w przypadku wykonywania władzy dyskrecyjnej niezbędny jest bowiem pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić odpowiedzialności odszkodowawczej państwa (por. wyrok SN z dnia 4 grudnia 2008 r., I CNP 72/08, LEX nr 484692). Zdaniem Sądu zachowania pozwanego polegającego na wydaniu decyzji o wymiarze składek w żaden sposób nie można uznać za działanie bezprawne. Pozwany realizował przysługujące mu, a przyznane przez ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121-tekst jednolity zwana dalej „ustawą systemową”) prawo do kontroli zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych, zgodnie bowiem z art. 68 ust 1 pkt 1 a i c cytowanej ustawy do zakresu działania Zakładu należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych oraz wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie z art. 86 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 cyt. ustawy kontrolę wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych przez płatników składek przeprowadzają inspektorzy kontroli Zakładu i może ona obejmować w szczególności zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych oraz prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych składek i wpłat, do których pobierania zobowiązany jest Zakład.

Nie ulega więc wątpliwości, że (...) miał nie tylko możliwość, ale i obowiązek podjęcia działań kontrolnych. Utożsamianie każdego naruszenia cudzych praw poprzez wykonywanie tej kontroli z czynem niedozwolonym przekreśliłoby sens obowiązków nałożonych w tym zakresie na (...), a w pewnym stopniu również znaczenie samej bezprawności jako przesłanki odpowiedzialności. Nie wykazano przy tym zresztą, jakie to przepisy, zasady czy normy pozaprawne zostały w tym przypadku w sposób rażąco naruszone. Powód co prawda zarzucił w pozwie naruszenie art. 7, 77 §1, 80 i 107 §3 k.p.a, jednakże w żaden sposób nie wykazał, aby postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w sposób nieprawidłowy i by wnioski z jego wysnute były dowolne i bezprawne.

Wskazać też trzeba, że fakt, iż pozwany ostatecznie przegrał proces z powodem również nie może być podstawą do przyjęcia, że jego działanie uznać należy za bezprawne. Zmiana decyzji pozwanego w normalnym trybie odwoławczym sama w sobie nie przesądza o bezprawności działań pozwanego na którymkolwiek z etapów prowadzących do jej wydania. Należy podkreślić, że od decyzji z dnia 14.12.2010 roku powód w zwyczajnym trybie wniósł odwołanie, skutkiem czego niekorzystne dla powoda rozstrzygnięcie nigdy nie stało się ostateczne. W ocenie Sądu orzekającego brak jest jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia niezgodności z prawem decyzji i działania (...). Okoliczności tych w sprawie nie wykazano. Co więcej, praktyka i interpretacja zjawiska „zawieszania” działalności gospodarczej była

niejednoznaczna w okresie, którego dotyczy niniejsza sprawa i w żaden sposób fakt ten nie oznacza, iż (...) nie mógł podjąć działań kontrolnych, a następnie w wyniku interpretacji działań powoda naliczyć mu zaległych składek.

W tym miejscu należy wskazać, że do dnia 20.09.2008 roku, kiedy to weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie gospodarczej (Dz. U. z 2015 roku, poz. 584- j.t. z późn. zm.) poprzez dodanie art. 14 a, który wprowadził zasady „zawieszania” działalności gospodarczej, przedsiębiorca był pozbawiony prawnych możliwości „zawieszania” działalności gospodarczej, choć podejmowano działania faktyczne na tym polegające. Interpretacja tych działań faktycznych nie była wiążąca i mogła zostać przez organ administracyjny zmieniona. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 25 września 2012 r., II AUa 135/12 (Lex nr 1223178), uznał, że wpis do ewidencji działalności gospodarczej o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej ma charakter konstytutywny w sferze ubezpieczeń społecznych. Dopiero bowiem dokonanie przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą formalnego zgłoszenia o jej zawieszeniu wywołuje skutek prawny w postaci ustania obowiązku ubezpieczenia społecznego i ustania obowiązku opłacania składek w okresie prowadzenia tej działalności. Zawieszenie działalności gospodarczej nie jest zatem okolicznością faktyczną, lecz zdarzeniem prawnym, którego zaistnienie uzależnione jest od wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Sąd podkreślił, że ustawodawca w art. 14a ustawy s.d.g. dał przedsiębiorcy możliwość wyboru, stosownie do którego może on, ale nie musi, skorzystać z zawieszenia działalności w okresie, kiedy działalność ta nie przynosi bieżących przychodów, z uwagi np. na przejściowy brak kontraktów. Jeśli chce on skorzystać ze zwolnienia z obowiązku opłacania składek, musi złożyć formalny wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej, gdyż taki skutek prawny następuje od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej (art. 14a ust. 7 w zw. z art. 14a ust. 6 u.s.d.g.). Przed datą wejścia w życie cytowanego art. 14 a ustawy o swobodzie gospodarczej zawieszenie działalności gospodarczej- by osiągnąć skutek ustania obowiązku płacenia składek na ubezpieczenie- musiało przybrać postać wyrejestrowania działalności to jest zakończenia jej prowadzenia na określony czas. Utarła się praktyka, że podatnik by „zawiesić” działalność musiał samodzielnie wyrejestrować się ze wszystkich ubezpieczeń oraz faktycznie nie prowadzić działalności, przy czym zgodne z prawem było kontrolowanie przez (...), czy podatnik nadal spełnia warunki poszczególnych definicji prowadzącego działalność gospodarczą wskazanych w ustawach regulujących prowadzenie działalności. Konieczność sprawdzenia regulacji prawnych i uczynienia zadość wymaganiom przepisów prawa spoczywała na powodzie jako przedsiębiorcy, który powinien był mieć świadomość, że nie istniała w 2000 roku instytucja „zawieszania” działalności gospodarczej, a działania kontrolne podjęte przez (...) w 2010 roku były jak najbardziej zgodne z prawem. Zgodnie z art. 13 pkt 4 w brzmieniu przed dniem 20.09.2008 roku w zw. z art. 9 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegały osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, dopiero po tej dacie dodano „z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.” Co prawda (...) na podstawie poczynionych ustaleń dokonał oceny, że powód spełnia definicję prowadzącego działalność gospodarczą, ale okoliczność ta była badana w toku instancji odwoławczej. (...) podjął decyzję na podstawie przesłuchania powoda, a także na podstawie zaświadczenia z ewidencji działalności gospodarczej i pism z Urzędu Skarbowego oraz decyzji Dyrektora NFZ. W żadnym razie nie była to decyzja dowolna, została ona oparta na dowodach, poprzedzona wyjaśnieniami, a tym samym była zgodna nie tylko z k.p.a., ale z cytowanymi przepisami ustaw. Fakt odwołania się przez powoda od decyzji (...) i jej zmiana w toku kontroli sądowej nie oznacza bezprawności decyzji (...). Należy podnieść, że dopiero w nawiązaniu do znowelizowanej ustawy o swobodzie gospodarczej weszły w życie w dniu 31.03.2009 roku przepisy, zgodnie z którymi organ ewidencyjny jest zobowiązany do przekazania informacji o zawieszeniu przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej do Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Skarbowego oraz oddziału (...).

Mając powyższe na uwadze wobec uznania braku bezprawności działania (...) wydającego nie ostateczną decyzję z dnia 14.12.2010 roku, a i zatem braku odpowiedzialności za ewentualną szkodę mającą być następstwem tego rozstrzygnięcia, bezprzedmiotowym było odnoszenie się do wysokości szkody, a także badanie normalnego związku przyczynowego. Podkreślenia wymaga, że kolejność badania przez sąd przesłanek odpowiedzialności deliktowej

Skarbu Państwa czy innej osoby prawnej o jakiej mowa w art. 417 k.c. nie jest dowolna. W pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie zachowania, z którego, jak twierdzi poszkodowany, wynika szkoda, oraz dokonanie oceny jego bezprawności, następnie ustalenie, czy wystąpiła szkoda i dopiero po stwierdzeniu, że obie te przesłanki zachodzą, możliwe jest zbadanie istnienia między nimi normalnego związku przyczynowego (por. wyrok SN z 2012-07-19, II CSK 648/11, opubl: Legalis). Z tego powodu nastąpiło oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychiatry jako zbędnego. Brak wykazania po stronie pozwanej przesłanek odpowiedzialności z art. 417 k.c. oznacza, że jakiegokolwiek roszczenie powoda o zadośćuczynienie za krzywdę wywołaną rozstrojem zdrowia nie mogło zostać uwzględnione (art. 6 k.c.). Ustawodawca nie uregulował w wymienionych przepisach art. 445 § 1 w zw. z art. 444 w sposób samoistny i odrębny przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, co oznacza, iż odpowiedzialność ta została poddana ogólnym regułom odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych. W tym miejscu należy na marginesie podnieść, że powód nie wykazał w żaden sposób wysokości żądanego odszkodowania w kwocie 2.000 złotych. W tym zakresie powód zeznał, że nie wie jakie poniósł wydatki na leczenie, gdyż to żona zajmowała się finansami, natomiast świadek K. P. zeznała, że nie jest w stanie podać, ile wydali na przejazdy i leczenie, ale na pewno było to 2.000 złotych.

Odnosząc się do treści art. 417² k.c. zdaniem Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy nie można się było dopatrzeć jakiegokolwiek podstaw do uwzględnienia roszczeń powoda także na zasadzie słuszności

Przyznana poszkodowanemu w art. 417² k.c. ochrona jest ograniczona (tylko szkody na osobie i tylko gdy przemawiają za tym względy słuszności), w porównaniu z regułami ogólnymi określonymi w art. 417 i 417¹ k.c. Przepis ma charakter wyjątku od zasady odpowiedzialności opartej na bezprawności rozumianej jako niezgodność z prawem i jako taki nie może być interpretowany rozszerzająco (*exceptiones non sunt extendendae*) – teza wyroku SN z 7 grudnia 2012 r., II CSK 239/12, opubl. baza prawna LEX nr 1293720. Przy stosowaniu przesłanki "względów słuszności" uprawnione jest odwołanie się do poglądów, jakie w doktrynie i orzecznictwie ukształtowały się przy stosowaniu przesłanki zasad współżycia społecznego.

Ocena istnienia względów słuszności decyduje czy odszkodowanie w ogóle winno być przyznane, oraz w jakiej wysokości. Każdorazowo pod rozważę należy wziąć okoliczności konkretnej sprawy, czyli sytuację w jakiej doszło do wyrządzenia szkody, motywy podejmowanego działania oraz rodzaj i znaczenie chronionego interesu. Niezbędne jest też uwzględnienie okoliczności dotyczących osoby poszkodowanego. Okolicznościami prawnie istotnymi, obok wskazanych w przepisie (niezdolność poszkodowanego do pracy, trudne położenie materialne) są ponadto sytuacja osobista – rodzinna i majątkowa, położenie ekonomiczne, zachowanie poszkodowanego oraz waga i zakres doznanych uszczerbków (por. wyrok SN z 6 stycznia 1975 r., II CR 779/74, opubl. baza prawna LEX nr 7637; wyrok SN z 22 maja 2003 r., II CKN 96/01, opubl. baza prawna LEX nr 137609).

Z. P. (1) naruszenia swych dóbr prawnie chronionych upatrywał w niekorzystnym i niewłaściwym potraktowaniu go przez pozwany (...). Jak wywodził, mimo, iż błędne decyzje (...) zmienione zostały po rozpatrzeniu przez Sąd odwołań powoda, szkoda jego polegała na doznaniu zaburzeń natury psychiatrycznej, zachorowaniu na depresję, poczuciu zaszczucia, dolegliwościach lękowych.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie doszło do takiego pokrzywdzenia powoda, które uzasadniałoby przyjęcie odpowiedzialności pozwanego na podstawie względów słuszności.

Wobec powoda wdrożona została procedura administracyjna przewidziana w ustawie systemowej. Sprawy powoda były prowadzone w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Decyzje zapadały po zbadaniu i zweryfikowaniu wszystkich zaistniałych okoliczności. Wydane rozstrzygnięcia, choć zmienione na skutek odwołań, nie nosiły cech dowolności i nie były oparte o swobodne uznanie. (...) dysponował danymi przekazanymi przez powoda oraz informacjami, które uzyskał od innych organów lub też uzyskał je samodzielnie. Nie można dopatrzeć się po stronie pozwanej rażących zaniechań w postępowaniu, które doprowadziło do podjęcia decyzji z dnia 14.12.2010 roku. (...) pod względem merytorycznym jest samodzielny i nie można mu odmówić prawa podjęcia określonej decyzji. Wszystkie z podejmowanych decyzji znajdowały odzwierciedlenie w aktach sprawy. Zapadające rozstrzygnięcia miały formalne

uzasadnienie faktyczne i prawne, a uprawnienie do ich podejmowania wprost wynikały z przepisów obowiązującej procedury. Wydanie niekorzystnych decyzji, zmienionych następnie w toku instancji, nie może stać się, samo przez się, automatycznie, podstawą roszczeń.

Niewątpliwie powód mógł się czuć zestresowany podjętymi wobec niego działaniami kontrolnymi, a następnie przytłoczony i przestraszony zapadłymi decyzjami. Powód jednak nie pracował i nie osiągał dochodów od 2000 roku i jak sam wskazał w jego zawodzie trudno o pracę. Jak również powód sam zeznał a także jego żona powód musiał pozostać w domu, aby opiekować się rodzicami, bo taka była konieczność. Jednak okoliczność ta negatywnie oddziaływała na powoda, powodując niezadowolenie ze swojego życia. Powód był przekonany, że „zawieszenie” przez niego działalności gospodarczej jest wystarczające do ustania obowiązku płacenia składek, jednak oczekiwania te nie potwierdziły się. Co jednak już podkreślano, postępowanie organu rentowego, choć zmodyfikowane później przez Sąd na skutek odwołań powoda, nie może być analizowane w kategoriach działań bezprawnych, ale także nie nosi cech uporczywości, czy też szkalowania powoda. Kontrola (...) dostała przeprowadzona w sposób prawidłowy, z poszanowaniem praw powoda, inspektor kontroli P. W. nie potraktował powoda w sposób niewłaściwy. Nie sposób przypisać stronie pozwanej chęci gnębienia powoda. W szczególności w treści decyzji (...) jak i w jej uzasadnieniach znalazły się tylko i wyłącznie sformułowania języka prawniczego, bez żadnych negatywnych określeń pod adresem powoda.

Ostatecznie stanowisko powoda dwukrotnie uzyskało aprobatę Sądu, tak więc powód nie miał obowiązku zapłaty zaległych składek w wysokiej kwocie ponad 80.000 złotych. Niewątpliwie powód mógł odczuwać dyskomfort wobec konieczności uczestniczenia w procedurach sądowych wywołanych wniesieniem odwołań.

Wszystkie okoliczności po stronie pozwanej, skłaniają Sąd do oceny, że nie zachodzą w niniejszej sprawie szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem, iż mamy do czynienia z wypadkiem szczególnym, w którym za przyjęciem odpowiedzialności przemawiałyby względy słuszności. W szczególności podkreślić należy, że choć dochodzenie swych praw na drodze sądowej nie należy z pewnością do przyjemności i odwleka w czasie spodziewany efekt, to ustawodawca właśnie po to przewidział tryb odwołania od decyzji organów rentowych do sądu, aby zapewnić uprawnionym pełne prawo ochrony praw podmiotowych. Nie można twierdzić, że fakt uzyskania pozytywnego rozstrzygnięcia dopiero na skutek odwołania jest stanem nadzwyczajnym.

Podobnie, po stronie powoda, Sąd nie dopatrył się szczególnych względów, które usprawiedliwiłyby zastosowanie szczególnego przepisu o odpowiedzialności na zasadach słuszności, nie jest nią również sytuacja zdrowotna powoda. Niewątpliwie powód zachorował na depresję i był hospitalizowany. Powód ma problemy zdrowotne natury psychiatrycznej, jednakże nie utracił zdolności do pracy z tego powodu. Obecnie powód pracuje na zastępstwo, podjął starania o uzyskanie innej pracy. Sytuacja materialna i zarobkowa powoda obecnie jest lepsza niż była przed wydaniem decyzji (...). Powód miał również wsparcie ze strony pracującej żony. Odnosząc się do dolegliwości zdrowotnych powoda i stwierdzonych u niego zaburzeń- w orzecznictwie przyjmuje się, że dla zastosowania art. 417^{((2))} k.c., jako podstawy naprawienia szkody wyrządzonej zgodnie z prawem wykonywaniem władzy publicznej wymagane jest istnienie normalnego związku przyczynowego między wyrządzoną szkodą a wykonaniem przez funkcjonariusza powierzonej mu czynności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2012 r., II CSK 239/12 LEX nr 1293720). Co prawda w piśmiennictwie wskazuje się, że w wyjątkowych przypadkach względy słuszności mogą uzasadniać odstąpienie od rygorów związanych ze stosowaniem kryterium normalności następstw, przy ustalaniu adekwatnego związku przyczynowego, jednakże w niniejszej sprawie Sąd uznał, iż takie względy słuszności nie zachodzą. Tym samym nie sposób uznać, aby decyzja (...) pozostawała w normalnym związku przyczynowym z zachorowaniem powoda, choć decyzja ta może pozostawać w związku kauzalnym, jednakże nie adekwatnym, obejmującym jedynie normalne skutki zdarzenia.

Reasumując, stwierdzić należy, iż ustalone przez Sąd okoliczności nie są takimi, które przemawiałyby za zastosowaniem wyjątkowej instytucji odpowiedzialności za sprawowanie władzy publicznej w oparciu o względy słuszności.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał za bezzasadne również żądanie powoda ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł o dyspozycję art. 102 k.p.c. i uznał, iż zasadnym będzie nie obciążanie powoda kosztami procesu, pomimo oddalenia powództwa. Przyjąć należało, że u powoda, wskutek dużej dozy rozgoryczenia i subiektywnego przekonania o skrzywdzeniu go przez pozwanego (...), wystąpiła niemożność prawidłowego rozpoznania stanu rzeczy i racjonalnej oceny własnych roszczeń. Te względy usprawiedliwiają poniekąd postępowanie powoda, który zdecydował się na dochodzenie konkretnych roszczeń, będąc przy tym przekonany o ich zasadności. Sąd miał też na uwadze sytuację życiową i majątkową powoda, w związku z czym doszedł do przekonania, że po jego stronie zachodzą okoliczności pozwalające na wyjątkowe odstępianie od ogólnych reguł rządzących problematyką kosztów procesu.